

KONINKRIJK BELGIË

ROYAUME DE BELGIQUE

ADVIES 35.015/3

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

Avis 35.015/3

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ETAT

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 4 maart 2003 door de Minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "betreffende de beroepstitel en de kwalificatievereisten voor de uitoefening van het beroep van audioloog en van audicien en houdende vaststelling van de lijst van de technische prestaties en van de lijst van handelingen waarmee de audioloog en de audicien door een arts kan (lees : kunnen) worden belast", heeft op 27 mei 2003 het volgende advies gegeven :

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, troisième chambre, saisi par le Ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement, le 4 mars 2003, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal "relatif au titre professionnel et aux conditions de qualification requises pour l'exercice de la profession d'audiologue et d'audicien et portant fixation de la liste des prestations techniques et de la liste des actes dont l'audiologue et l'audicien peut être chargé (lire : peuvent être chargés) par un médecin", a donné le 27 mai 2003 l'avis suivant :

1. Rekening houdend met het tijdstip waarop dit advies gegeven wordt, vestigt de Raad van State de aandacht op het feit dat, wegens het ontslag van de regering, de bevoegdheid van deze laatste beperkt is tot het afhandelen van de lopende zaken. Dit advies wordt evenwel gegeven zonder dat wordt nagegaan of dit ontwerp in die beperkte bevoegdheid kan worden ingepast, aangezien de afdeling wetgeving geen kennis heeft van het geheel van de feitelijke gegevens welke de regering in aanmerking kan nemen als zij te oordelen heeft of het vaststellen of wijzigen van een verordening noodzakelijk is.

*
* *

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit strekt ertoe de uitoefening van de beroepen van audioloog en van audicien te regelen.

Bij artikel 1 wordt het beroep "audiologie" aangemerkt als een paramedisch beroep. Artikel 2 bepaalt dat dit beroep wordt uitgeoefend onder de beroepstitels van audioloog en audicien. In de artikelen 3 en 4 worden de kwalificatievoorwaarden voor de uitoefening van het beroep van audioloog en dat van audicien vastgesteld. De artikelen 5 en 6 stellen de technische prestaties vast die de audiologen en de audiciens mogen verrichten, alsmede de handelingen waarmee bepaalde artsen hen kunnen belasten. Artikel 7 ten slotte voorziet in een principieel verbod om binnen een straal van 25 km de uitoefening van handelingen van de audicien en die van de audioloog te cumuleren.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 1

3. In dit artikel kan beter verwezen worden naar artikel 22 dan naar artikel 22bis van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen.

.../...

In elk geval moet de vermelding van het opschrift van dat besluit geactualiseerd worden.

Artikel 4

4. De presentatie van artikel 4 is voor wetgevingstechnische verbetering vatbaar. De stellers van het ontwerp zouden kunnen overwegen om de bepalingen sub 1°, 2° en 3° onder te brengen in afzonderlijke artikelen. In elk geval zou het gebruik van sterretjes vermeden moeten worden.

Artikel 7

5. Dit artikel voorziet in een verbod om de activiteiten van audioloog en audicien binnen een bepaalde straal te cumuleren. Om een verantwoording van die regeling verzocht, heeft de gemachtigde ambtenaar het volgende verklaard :

"Het cumulverbod van artikel 7 werd ingevoerd om de keuzevrijheid van de patiënt te waarborgen en om oneerlijke concurrentie uit te schakelen. Een persoon kan immers de kwalificaties hebben om zowel het beroep van audioloog als (dat van) audicien uit te oefenen. In voorkomend geval zou de persoon werkend als audioloog bij de voorschrijvende arts hetzij in het kabinet van de voorschrijvende arts zelf of in zijn nabijgelegen verkooppunt de patiënt het voorgeschreven apparaat als audicien kunnen plaatsen (verkopen). Een audicien die niet over de kwalificaties van audioloog beschikt of niet als zodanig werkt, beschikt niet over deze mogelijkheid.

Omwille van de complexe problematiek van gehoorgestoorde kinderen en bij meervoudige gehandicapten dient de keuze en het plaatsen van de gehoorprothese onder toezicht van de geneesheer-specialist te gebeuren in de instelling zelf. Om die reden geldt hier het cumulatieverbod niet."

De ontworpen regeling heeft tot gevolg dat de vrijheid van handel en nijverheid van de betrokken beroepsbeoefenaars wordt beperkt. Artikel 23, § 1, van het koninklijk besluit nr. 78 kan slechts een rechtsgrond bieden voor een regeling inzake de cumulatie van activiteiten, indien daarvoor een verantwoording kan worden gegeven die verband houdt met de volksgezondheid, en die meer bepaald te maken heeft met de aard van de geregelde activiteiten. Het feit dat er volgens de ontworpen bepaling geen

.../...

cumulatieverbod meer is buiten een straal van 25 km, lijkt echter de idee te ontkrachten dat de aard van de activiteiten een cumulatieverbod (binnen een straal van 25 km) vergt.

De Raad van State moet dan ook bij dit artikel een voorbehoud maken.

Slotopmerking

6. De Nederlandse en de Franse tekst stemmen niet steeds helemaal overeen. Zo staat in artikel 4, 1°, b), eerste sterretje, vijfde streepje, "opleiding" tegenover "éducation", in artikel 5, § 3, "slechthorende persoon" tegenover "patient", en in bijlage I a), 5., "schadelijk geluid " tegenover "effets du bruit". De tekst kan op dit punt best nog eens nagekeken worden.

1. Compte tenu du moment où le présent avis est donné, le Conseil d'Etat attire l'attention sur le fait qu'en raison de la démission du gouvernement, la compétence de celui-ci se trouve limitée à l'expédition des affaires courantes. Le présent avis est toutefois donné, sans qu'il soit examiné si le projet relève bien de la compétence ainsi limitée, la section de législation n'ayant pas connaissance de l'ensemble des éléments de fait que le gouvernement peut prendre en considération lorsqu'il doit apprécier la nécessité d'arrêter ou de modifier des dispositions réglementaires.

*

* *

PORTEE DU PROJET

2. Le projet d'arrêté royal soumis pour avis entend réglementer l'exercice des professions d'audiologue et d'audicien.

L'article 1er qualifie la profession "audiologie" de profession paramédicale. L'article 2 précise que cette profession s'exerce sous les titres professionnels d'audiologue et d'audicien. Les articles 3 et 4 définissent les conditions de qualification qui doivent être réunies pour pouvoir exercer les professions d'audiologue et d'audicien. Les articles 5 et 6 déterminent les prestations techniques que les audiologues et les audiciens sont habilités à effectuer, ainsi que les actes dont certains médecins peuvent les charger. Enfin, l'article 7 instaure une interdiction de principe quant au cumul de l'accomplissement des actes de l'audicien et de ceux de l'audiologue dans un rayon de 25 km.

EXAMEN DU TEXTE

Article 1er

3. Il serait préférable que cet article renvoie à l'article 22 plutôt qu'à l'article 22bis de l'arrêté royal n° 78 du 10 novembre 1967 relatif à l'exercice des professions des soins de santé.

.../...

En tout état de cause, il y aurait lieu d'actualiser la mention de l'intitulé de l'arrêté précité.

Article 4

4. La présentation de l'article 4 est susceptible d'amélioration sur le plan de la technique législative. Les auteurs du projet pourraient envisager de consacrer des articles distincts aux dispositions figurant aux 1°, 2° et 3°. En toute hypothèse, il faudrait éviter l'emploi d'astérisques.

Article 7

5. Cet article interdit le cumul des activités d'audiologue et d'audicien dans un rayon déterminé. Interrogé sur la justification de cette règle, le fonctionnaire délégué a précisé ceci :

"Het cumulverbod van artikel 7 werd ingevoerd om de keuzevrijheid van de patiënt te waarborgen en om oneerlijke concurrentie uit te schakelen. Een persoon kan immers de kwalificaties hebben om zowel het beroep van audioloog als (dat van) audicien uit te oefenen. In voorkomend geval zou de persoon werkend als audioloog bij de voorschrijvende arts hetzij in het kabinet van de voorschrijvende arts zelf of in zijn nabijgelegen verkooppunt de patiënt het voorgeschreven apparaat als audicien kunnen plaatsen (verkopen). Een audicien die niet over de kwalificaties van audioloog beschikt of niet als zodanig werkt, beschikt niet over deze mogelijkheid.

Omwille van de complexe problematiek van gehoorgestoorde kinderen en bij meervoudige gehandicapten dient de keuze en het plaatsen van de gehoorprothese onder toezicht van de geneesheer-specialist te gebeuren in de instelling zelf. Om die reden geldt hier het cumulatieverbod niet."

La règle projetée a pour effet de limiter la liberté du commerce et de l'industrie dont bénéficient les praticiens professionnels en question. L'article 23, § 1er, de l'arrêté royal n° 78 ne peut constituer le fondement légal d'un régime relatif au cumul d'activités que si celui-ci peut se justifier par des motifs de santé publique et, plus particulièrement, par la nature des activités réglementées. Le fait que la disposition en projet ne prévoit pas d'interdiction de cumul au-delà d'un rayon de 25 km semble toutefois infirmer l'idée selon laquelle la nature des activités requiert une interdiction de cumul (dans un rayon de 25 km).

Le Conseil d'Etat estime dès lors devoir émettre une réserve au sujet de cet article.

Observation finale

6. Les textes français et néerlandais ne concordent pas parfaitement. Ainsi, à l'article 4, 1°, b), premier astérisque, cinquième tiret, le terme "éducation" traduit le terme "opleiding", à l'article 5, § 3, le terme "patient" a pour équivalent les termes "slechthorende persoon" et, dans l'annexe I a), 5., les termes "effets du bruit" figurent en regard des termes "schadelijk geluid". Mieux vaudrait revoir le texte à cet égard.

De kamer was samengesteld uit

La chambre était composée de

de Heren
Messieurs

W. DEROOVER,

eerste voorzitter,
premier président,

D. ALBRECHT,
P. LEMMENS,

staatsraden,
conseillers d'Etat,

H. COUSY,

assessor van de afdeling wetgeving,
assesseur de la section de législation,

Mevrouw
Madame

F. LIEVENS,

griffier,
greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. W. DEROOVER.

Het verslag werd uitgebracht door de H. B. WEEKERS, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. G. DE BLEECKERE, referendaris.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. W. DEROOVER.

Le rapport a été présenté par M. B. WEEKERS, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. G. DE BLEECKERE, référendaire.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

DE EERSTE VOORZITTER - LE
PREMIER PRÉSIDENT,

F. LIEVENS

W. DEROOVER